

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มวิศวกรรมและเทคโนโลยี สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน โทร.1394

ที่ กษ 0804.02/146

วันที่ 20 สิงหาคม 2569

เรื่อง ขอรายงานการสรุปบทเรียนการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (TDGA)

เรียน ผอ.สวท.

ตามที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามกิจกรรม/ตัวชี้วัดผลงาน ในรอบการประเมินครั้งที่ 2 ปีงบประมาณ 2569 หัวข้อระดับความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ และส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของบุคลากร ในหน่วยงาน นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (TDGA) เป็นจำนวน 2 เรื่อง คือ หลักสูตร “เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI” และหลักสูตร “AI For Everyone: ปัญญาประดิษฐ์เพื่ออนาคตของทุกคน” เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และสรุปบทเรียน 1 เรื่อง คือ เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI ในประเด็นต่างๆ โดยมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายไอชัญ ศิริจันุสรณ์)
วิศวกรโยธาชำนาญการ

สรุปบทเรียน

การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล (TDGA)

1. หัวข้อการพัฒนาความรู้ หลักสูตร “เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI”
2. วัตถุประสงค์
 - 2.1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของ Prompt Engineering
 - 2.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานและเทคนิคต่างๆ ในการเขียน Prompt
 - 2.3 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ Prompt Engineering ในงานด้านต่างๆ
 - 2.4 เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักเครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำ Prompt Engineering
3. เนื้อหาโดยสังเขป

AI ที่เรารู้จักกันอยู่ทุกวันนี้ อย่าง ChatGPT, Gemini, Claude สิ่งเหล่านี้มีเบื้องหลังเป็นสิ่งที่เรียกว่า Large Language Models (LLM) ซึ่งหัวใจของ (LLM) คือ “โมเดลทำนาย” (Prediction Model) คือ สิ่งที่ AI พยายามคาดเดา “คำถัดไป” ที่น่าจะถูกต้องที่สุด โดยอิงจาก “บริบท (Context)” ที่ผู้ใช้งานป้อนเข้าไป ที่ซึ่งเรียกว่า “Prompt” คือบริบททั้งหมดที่ทำให้ AI ใช้ในการคิด ดังนั้น Prompt ที่ดี = บริบทที่ดี = ผลลัพธ์ (คำทำนาย) ที่ดีและตรงใจผู้ใช้งานมากขึ้น

สิ่งนี้คือ ศาสตร์ของ Prompt Engineering มันคือการออกแบบและปรับแต่งคำสั่ง (Prompt) เพื่อสื่อสารกับ AI ให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับ Prompt Engineering ทักษะแห่งยุค AI จะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาได้สื่อสารกับ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้เทคนิคการเขียน Prompt เพื่อควบคุมและสั่งการ AI ให้ทำงานตามที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการสร้าง Content แปลภาษา เขียนโค้ด หรือวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ที่ศึกษาจะได้ค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของ AI และนำไปประยุกต์ใช้ในงานได้อย่างมืออาชีพ

เพราะฉะนั้น Prompt Engineering คือ ศาสตร์และศิลปะในการออกแบบคำสั่งเพื่อสื่อสารกับ Large Language Model (LLM) หรือ AI ให้เข้าใจบริบทและทำงานแทนได้อย่างแม่นยำ โดยองค์ประกอบสำคัญ ประกอบด้วยคำสั่งหลัก บริบทตัวอย่าง บทบาท และรูปแบบผลลัพธ์ที่ต้องการ

Prompt คือ “คำสั่ง” หรือ “ข้อความที่ใช้สื่อสารกับ AI” เช่น การถามคำถาม ขอให้เขียนช่วยแปล หรือสร้างภาพ/เสียง เป็นต้น Prompt ที่ดี คือได้คำตอบที่ตรง ใช้งานได้จริง ประหยัดเวลา โครงสร้างของ Prompt ที่ดี มีองค์ประกอบอยู่ 5 องค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. Task (คำสั่ง) ส่วนที่เป็นพื้นฐานที่สุด คือการบอกว่า “อยากให้ AI ทำอะไร” เช่น “จงเขียนบทความ”, “สรุปเนื้อหาให้หน่อย”, “สร้าง function Python” ซึ่งผู้ใช้ AI ต้องมีทักษะส่วนนี้เพื่อใส่ข้อมูลให้ AI ทำงานต่อไปได้
2. Context (บริบท) ข้อมูลในส่วนนี้จะช่วยให้ AI เข้าใจสถานการณ์และขอบเขตของงานได้ดีขึ้น เช่น “กลุ่มเป้าหมายคือใคร”, “บทความนี้จะเอาไปลงที่ไหน”, “โค้ดนี้ใช้กับระบบอะไร”

3. Example (ตัวอย่าง) คือการ “ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง” หรือที่เรียกว่า Few-Shot Prompting ถ้าอยากได้ผลลัพธ์รูปแบบไหน ก็แค่เอาตัวอย่างใส่เข้าไปให้ AI ทำการวิเคราะห์ผลออกมา
4. Persona (บทบาท) กำหนดตัวตนให้ AI เช่น “คุณคือ Senior Backend Developer” หรือ “คุณคือนักเขียนคอนเทนต์สายไลฟ์สไตล์” การกำหนดบทบาทจะช่วยเป็นการตั้งค่า “โทนและสไตล์” ของคำตอบได้ชัดเจนมากขึ้น
5. Output (รูปแบบผลลัพธ์) กำหนดโครงสร้างของคำตอบที่อยากได้อย่างชัดเจน เช่น “ขอคำตอบเป็น JSON format”, “สรุปเป็น Bullet point 3 ข้อ”, “บทความต้องมีความยาวไม่เกิน 3 ย่อหน้า”

การประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อความเป็นผู้เชี่ยวชาญ

การเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI คือการรู้วิธีนำ Prompt Engineering ไปปรับใช้กับงานหลากหลายรูปแบบ (Multi-disciplinary) ดังนี้

ด้านการสร้างสรรค์เนื้อหา (Content Generation) ช่วยให้ AI สามารถสร้าง Content ที่หลากหลาย ตั้งแต่บทกวี เรื่องราว ไปจนถึงบทความยาว โดยผู้เชี่ยวชาญจะใช้เทคนิคระบุรูปแบบ (Format) รวมถึง การกำหนดน้ำเสียง (Tone) และสไตล์ (Style) ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้เนื้อหาตรงกับแพลตฟอร์มและกลุ่มเป้าหมาย เช่น การสั่งให้เขียนบทความความยาว 500 คำด้วยโทนเสียงที่สนุกสนาน

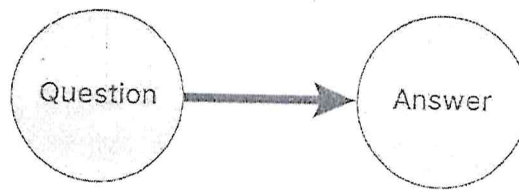
ด้านการออกแบบและศิลปะ (Design & UI/UX) AI สามารถสร้างผลงานที่มีเอกลักษณ์ ไม่ซ้ำใคร และตรงใจผู้ใช้ ผ่านการกำหนดรายละเอียดสไตล์ใน Prompt ตั้งแต่การออกแบบภาพนิ่ง โลโก้ ภาพประกอบ ไปจนถึงการออกแบบหน้าจอบุคคลใช้งาน (UI/UX) เช่น การสั่งให้ AI ช่วยวางโครงสร้าง (Layout) เลือกคู่สี และจัดองค์ประกอบหน้าเว็บไซต์

ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) Prompt Engineering ช่วยให้สามารถจัดการกับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) โดยสั่งให้ AI มองหาแนวโน้ม (Trends) ค้นหาความสัมพันธ์ที่ซ่อนอยู่ และสรุปผลออกมาเป็นภาพที่เข้าใจง่าย (Data Visualization) เช่น กราฟหรือตาราง

ด้านการพัฒนาโปรแกรม (Coding & ฟังก์ชัน) นักพัฒนาสามารถใช้ Prompt เพื่อระบุภาษาโปรแกรม รูปแบบโค้ด และฟังก์ชันที่ต้องการ เพื่อให้ AI สร้างรูปแบบของโค้ดที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูง ช่วยประหยัดเวลาในขั้นเตรียมการได้อย่างมาก

เทคนิค Prompting ที่ผู้ใช้งานนิยมใช้กันบ่อยๆ มีอยู่ 4 เทคนิคหลักๆ ที่จะช่วยให้ผู้ใช้งานสื่อสารกับ AI ได้ชัดเจนมากขึ้น คือ

1. Zero-Shot Prompting

Zero-shot

รูปที่ 1 แสดงการสั่งงานแบบไม่มีตัวอย่าง

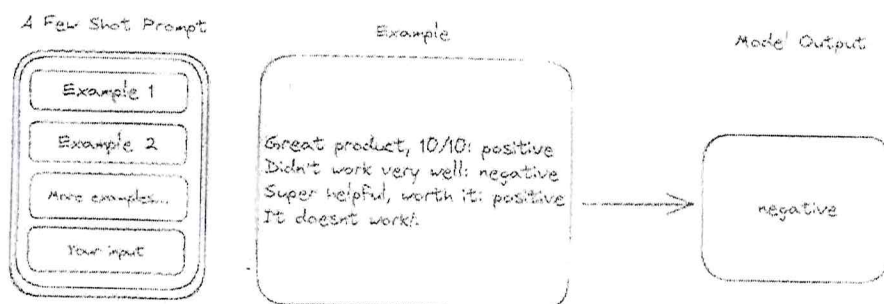
คือการสั่งงานแบบไม่มีตัวอย่าง ตัดองค์ประกอบข้อ 3 จาก 5 องค์ประกอบออก เป็นวิธีที่ใช้กันมากที่สุด และเป็นธรรมชาติที่สุด เช่น “การตูนเรื่องล่าสุดที่ดูคืออะไร?” คำตอบที่ได้ก็จะหลากหลายมาก เช่น Winnie the Pooh, อนิเมะ, Pixar เพราะเป็นคำตอบจากพื้นฐานความรู้ของผู้ใช้งาน ซึ่ง AI ก็เช่นกัน เมื่อผู้ใช้งาน เขียนคำถามแบบไม่มีตัวอย่าง AI ก็จะดึงข้อมูลจากสิ่งที่ถูกสอนหรือให้ข้อมูลมาตอบ เทคนิคนี้โดยมากจะถูกใช้เพื่อวัดผล (Benchmark) ความสามารถพื้นฐานของ AI แต่ละตัว ว่าถ้าไม่ ชี้นำหรือใส่ข้อมูลให้ AI นั้น AI จะทำได้ดีแค่ไหน เหมาะสำหรับงานง่ายๆ ที่ไม่ซับซ้อน เช่น “สร้าง API CRUD ให้หน่อย”, “ช่วยแปลงข้อมูลจาก CSV เป็น JSON ที่” หรือ “ขอ command สำหรับ get container ของ Docker หน่อย” ซึ่งเป็นโจทย์ที่ AI ควรจะทำได้อยู่แล้ว

ข้อดี ง่ายและเร็ว Prompt ของผู้ใช้งานจะสั้นกระชับ

ข้อจำกัด หากงานซับซ้อน หรือต้องการผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจง มีโอกาสสูงที่ AI จะเข้าใจผิดหรือให้คำตอบที่ไม่ละเอียดพอ เพราะการขาดรายละเอียดที่เราต้องการ

2. Few-Shot Prompting

Few-Shot Prompting

รูปที่ 2 แสดงการสั่งงานโดยยกตัวอย่างสิ่งที่ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

คือการใส่ตัวอย่าง (Example) เข้าไป 1-2 ตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางให้ AI รู้ว่าผู้ใช้งานอยากได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นแบบไหน เหมือนเรากำลังพูดคุยกับเพื่อน หรือบุคคลด้วยกัน การยกตัวอย่างให้ดูย่อมทำให้เข้าใจได้ง่ายกว่าการอธิบาย

วิธีนี้ให้ผลลัพธ์ในการควบคุม Format และสไตล์ของผลลัพธ์ เช่น ถ้าเราอยากได้คำตอบเป็น JSON ที่มีโครงสร้างแบบที่เราต้องการ เราก็แค่ใส่ตัวอย่าง JSON ที่ถูกต้องเข้าไปใน Prompt AI ก็จะช่วยสร้างผลลัพธ์ให้มีโครงสร้างเหมือนกับตัวอย่างของเราทันที

ข้อดี ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำและตรงตามรูปแบบที่ต้องการมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ข้อจำกัด ต้องเตรียมตัวอย่างที่ดีและถูกต้อง ถ้าตัวอย่างเราไม่ถูกต้อง ผลลัพธ์ก็จะไม่ถูกต้องตามไปด้วย

ถ้าตัวอย่างที่เราใส่เข้าไปมันยาวเหยียดเกินไป อาจจะไปชนเขตแดน Context Window ได้ ซึ่งเปรียบเหมือนหน่วยความจำระยะสั้นของ AI ในการคุยครั้งนั้นๆ ถ้าข้อมูลเยอะไป AI ก็อาจจะลืมส่วนอื่นๆ ไปได้

3. Chain-of-Thought (CoT) Prompting

Standard Prompting	Chain-of-Thought Prompting
Model Input Q: Roger has 5 tennis balls. He buys 2 more cans of tennis balls. Each can has 3 tennis balls. How many tennis balls does he have now? A: The answer is 11. Q: The cafeteria had 23 apples. If they used 20 to make lunch and bought 6 more, how many apples do they have?	Model Input Q: Roger has 5 tennis balls. He buys 2 more cans of tennis balls. Each can has 3 tennis balls. How many tennis balls does he have now? A: Roger started with 5 balls. 2 cans of 3 tennis balls each is 6 tennis balls. $5 + 6 = 11$. The answer is 11. Q: The cafeteria had 23 apples. If they used 20 to make lunch and bought 6 more, how many apples do they have?
Model Output A: The answer is 27. ❌	Model Output A: The cafeteria had 23 apples originally. They used 20 to make lunch. So they had $23 - 20 = 3$. They bought 6 more apples, so they have $3 + 6 = 9$. The answer is 9. ✅

รูปที่ 3 แสดงการสั่งงานโดยแสดงกระบวนการคิดหรือการให้เหตุผลเป็นลำดับขั้นตอน

เทคนิคนี้คือการกระตุ้นให้ AI “คิดเป็นขั้นเป็นตอน” ก่อนที่จะให้คำตอบออกมา เหมาะสำหรับงานที่ต้องใช้ตรรกะ การคำนวณ หรือการให้เหตุผลที่ซับซ้อน

ตัวอย่าง ถามโจทย์ว่า “ฉันมีแอปเปิ้ล 3 ลูก กับส้ม 2 ลูก ให้ส้มเพื่อนไป 1 ลูก ตอนนี้เหลือผลไม้กี่ลูก?” ถ้าใช้ Prompt ธรรมดา AI อาจจะตอบ “4 ลูก” ทันที แต่ถ้าเราใช้ CoT มันจะแสดงกระบวนการคิดออกมาก่อน เช่น เริ่มต้นมีผลไม้ทั้งหมด 3 (แอปเปิ้ล) + 2 (ส้ม) = 5 ลูก ให้ส้มเพื่อนไป 1 ลูก ดังนั้นจะเหลือผลไม้ $5 - 1 = 4$ ลูก

วิธีใช้ ที่ง่ายที่สุดคือการเติมประโยคได้ตัวอย่าง “Let's think step by step” ต่อท้าย Prompt ของผู้ใช้งาน

ผลลัพธ์ ทำให้คำตอบที่ได้มีความน่าเชื่อถือและถูกต้องมากขึ้น เพราะบังคับให้ AI ต้องอธิบายรายละเอียดโจทย์และคิดอย่างเป็นลำดับก่อนสรุปคำตอบ

ข้อควรระวัง เทคนิคนี้ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาเรื่อง AI Hallucination (อาการหลอน) ได้ 100% เทคนิคนี้ช่วยเรื่องกระบวนการคิดให้เป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น แต่ไม่ได้ยืนยันว่าข้อมูลที่ใช้คิดจะถูกต้องเสมอไป

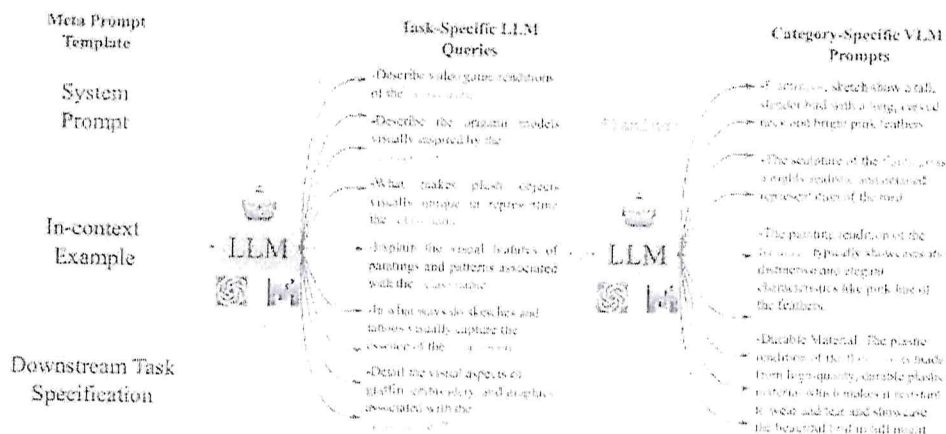
4. Meta-Prompting

คือการที่ผู้ใช้งานมีแนวคิด หรืออาจจะมี Prompt คร่าวๆ อยู่แล้ว แต่รู้สึกว่า “เอ... มันน่าจะเขียนให้ดีกว่านี้ได้นะ” จึงใช้ AI (อาจจะเป็นประเภทที่ดีกว่า หรือประเภทเดียวกัน) มาช่วยขัดเกลา และเติมองค์ประกอบอื่นๆ ที่เราอาจนึกไม่ถึง เช่น Context ที่ขาดไป หรือ Persona ที่เหมาะสม เพื่อสร้างเป็น Prompt สุดท้ายที่สมบูรณ์แบบ

วิธีใช้ ผู้ใช้เขียนโจทย์กว้างๆ ของผู้ใช้งาน จากนั้นให้ AI ช่วยเขียน Prompt ที่ดีที่สุดสำหรับโจทย์นี้ เช่น “จงช่วยสร้าง Prompt สำหรับการสร้าง function Python เพื่อนับจำนวนเว็บไซต์ที่ขึ้นต้นด้วยตัว ‘G’ ในหน้าแรกของ Search Engine”

แนวคิด หัวใจของเทคนิคนี้ คือ ผู้ใช้งานต้องชัดเจนใน 2 เรื่อง คือ Task (อยากได้อะไร) และ Output (ผลลัพธ์ต้องการแบบไหน) แล้ว AI จะช่วยเติมส่วนที่เหลืออย่าง Context, Persona, และ Example ให้ผู้ใช้งานเอง

เทคนิคนี้มีประโยชน์มากเวลาที่ผู้ใช้งานต้องการสร้าง Template Prompt สำหรับงานที่ต้องทำซ้ำๆ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถให้ AI ช่วยออกแบบโครงสร้างที่ดีที่สุดให้ได้

รูปที่ 4 แสดงการสั่งงานโดยให้ AI ช่วยออกแบบ วิเคราะห์ และสร้างชุดคำสั่ง (Prompt) ที่มีโครงสร้างและกรอบความคิดที่ชัดเจน

ความปลอดภัยและจริยธรรม จรรยาบรรณของผู้เชี่ยวชาญ

สิ่งสำคัญที่สุดที่แยก "ผู้ใช้งานทั่วไป" ออกจาก "ผู้เชี่ยวชาญ" คือความตระหนักในเรื่อง ความปลอดภัยและจริยธรรม (Safety & Ethics) เนื่องจาก AI ไม่มีวิจารณญาณเทียบเท่ามนุษย์ ผู้เชี่ยวชาญจึงต้องออกแบบ Prompt อย่างรัดกุม ไม่หลอกล่อให้ AI สร้างข้อมูลที่บิดเบือน เป็นอันตราย ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือสร้างความเกลียดชัง เพื่อให้การใช้เทคโนโลยี AI เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และปลอดภัยต่อสังคม

บทสรุป Prompt Engineering ไม่ใช่แค่เรื่องของกรพิมพ์คุยกับคอมพิวเตอร์ แต่เป็นทักษะ การคิดเชิงวิเคราะห์ การสื่อสาร และการบริหารจัดการเทคโนโลยี ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านศาสตร์นี้ จะสามารถเปลี่ยน AI จากเครื่องมือตอบคำถามทั่วไป ให้กลายเป็นผู้ช่วยมือขวาที่ขับเคลื่อน ความสำเร็จในโลกอนาคตได้อย่างแท้จริง

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

- ต่อตนเอง มีความเข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของ Prompt Engineering เพิ่มมากขึ้น
- ต่อองค์กร สามารถนำหลักการพื้นฐานและเทคนิค การเขียน Prompt ไปพัฒนาการบริการใน หน่วยงานให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น
- ต่อสาธารณะ ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการ แหล่งข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานได้สะดวกและ รวดเร็วขึ้นผ่านช่องทางดิจิทัล

5. แนวคิดในการนำไปใช้ การพัฒนางานของตนเองและหน่วยงาน

สามารถนำหลักการพื้นฐานของ Prompt Engineering มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลงานด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการ

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ไอชัชวีย์ ศิริจานุสรณ์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 12 สิงหาคม 2569

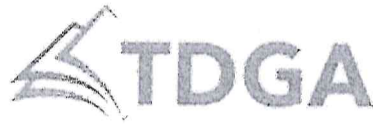
(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

ใบประกาศนียบัตรนี้สามารถตรวจสอบการออกใบประกาศนียบัตรได้ที่
Digital Government Development Agency (DGDA)
ตรวจสอบใบประกาศนียบัตร
หมายเลข 580397cd

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ไอชัชวีย์ ศิริจานุสรณ์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

AI for Everyone : ปัญญาประดิษฐ์เพื่ออนาคตของทุกคน

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 12 สิงหาคม 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

รายละเอียดการดำเนินการ
การดำเนินการตามนโยบาย
การดำเนินการตามนโยบาย
การดำเนินการตามนโยบาย